

УДК 616.5+616.97]:378.147

**ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ
ВИКЛАДАННІ ШКІРНИХ ТА ВЕНЕРИЧНИХ ХВОРОБ ІНОЗЕМНИМ
СТУДЕНТАМ**

О.І. Денисенко, М.П. Перепічка

Буковинська державна медична академія

**SOME ASPECTS OF OPTIMIZATION OF THE EDUCATIONAL
PROCESS AT TEACHING DERMAL AND VENEREAL DISEASES TO
THE FOREIGN STUDENTS**

O.I.Denysenko, M.P.Perepychka

Bukovynian State Medical Academy (Chernivtsi)

В роботі відображено питання організації навчального процесу при викладанні шкірних та венеричних хвороб іноземним студентам, а також шляхи покращання навчально-методичного забезпечення навчального процесу, зокрема досвід використання на лекціях та практичних заняттях фотоілюстрованих наочних матеріалів.

The article presents the questions of organization of the educational process at teaching dermal and venereal diseases to the foreign students, and also the possibilities of improvement of educational and methodical providing of educational process with visual aids, in particular, the experience of usage of visual aids with photoillustrations during the lectures and practical studies.

Вступ. Пошук шляхів оптимальної подачі матеріалу іноземним студентам при викладанні клінічних дисциплін, зокрема дерматовенерології, є актуальною проблемою. Це пов'язано з тим, що не всі іноземні студенти досконало володіють російською мовою, мають різний рівень знань з базових дисциплін та різний ступінь зацікавленості при вивченні шкірних та венеричних хвороб.

Питанням організації навчального процесу з іноземними студентами, а також покращанню їх навчально-методичного забезпечення у Буковинській державній медичній академії приділяється значна увага. Щорічно в академії проводяться навчально-методичні конференції викладачів, на яких розглядаються, поряд з іншими, питання оптимізації викладання іноземним студентам базових та клінічних дисциплін, в т.ч. і шкірних та венеричних хвороб [1-3]. Велика увага при цьому приділяється питанням мовної адаптації іноземних студентів, особливостям подання матеріалу на лекціях та практичних заняттях, питанням міжпредметної інтеграції, а також покращанню навчально-методичного забезпечення викладання предметів. Важливе значення для підвищення ефективності викладання предметів іноземним студентам

має широкий обмін досвідом між викладачами вузу, а також запозичення навичок викладання дисциплін у тих викладачів, які працювали за кордоном.

Основна частина. Весь навчальний процес з іноземними студентами на кафедрі шкірних та венеричних хвороб БДМА спрямований на поглиблене засвоєння теоретичних та практичних знань з дерматовенерології. При цьому використовуються всі наявні на кафедрі навчально-методичні та наочні засоби, нові форми та методи навчання, зокрема психоемоційні аспекти заохочення студентів до вивчення дисципліни.

Враховуючи, що більшість іноземних студентів після закінчення медичного вузу повернуться працювати в країни з жарким та тропічним кліматом, в лекційний курс та тематику практичних занять включені питання тропічних дерматозів та тропічних невенеричних трепонематозів. При поданні матеріалу звертається увага на особливості ураження шкірних покривів у жителів країн з жарким кліматом, вплив на перебіг шкірних захворювань умов праці, побуту, правил особистої гігієни в тропіках. При цьому широко використовуються знання та особистий практичний досвід асистента кафедри, к.м.н. Трефаненко С.П., набуті нею під час роботи в Республіці Гвінея.

© О.І. Денисенко, М.П. Перепічка та ін., 2002

З метою кращого засвоєння програмного матеріалу лекції для іноземних студентів читаються російською мовою, всі наочні матеріали також адаптовані для подання їх іноземним студентам. Лекції для студентів-іноземців читаються повільно, для більш кращого засвоєння матеріалу упродовж лекції постійно демонструються кодоплівки, на яких подається основний матеріал теми. Поряд з цим, широко використовуються фотоілюстровані наочні матеріали: слайди, таблиці, а при відсутності необхідних для демонстрації слайдів – виготовлені на кафедрі кодоплівки з відсканованими із атласів кольоровими зображеннями відповідних дерматозів. Паралельна з текстовим матеріалом демонстрація фотоілюстрованих унаочнень сприяє більш доступному поданню змісту теми та більш ефективному засвоєнню іноземними студентами навчального матеріалу. Для виготовлення необхідних кодоплівок, особливо із зображенням тропічних дерматозів, які, як правило, відсутні у вітчизняних підручниках та атласах, широко використовуються видані за кордоном фотоілюстровані атласи [4-7]. Фотоілюстровані зарубіжні атласи є незамінними під час проведення практичних занять, особливо при розгляді особливостей клініки та діагностики дерматозів у жителів тропічних країн, тому що саме у цих атласах представлено зображення дерматозів у хворих з темним кольором шкіри, який значно змінює картину дерматозів.

З метою оптимізації навчального процесу з іноземними студентами на практичних заняттях з шкірних та венеричних хвороб широко застосовуються тестові завдання різного ступеня складності, клінічні ситуаційні задачі, зокрема фотоілюстровані, які дають можливість визначити ступінь засвоєння студентами навчального матеріалу. Для кращого опанування програмного матеріалу з дерматовенерології, особливо у тих випадках, коли в стаціонарних відділеннях ОШВД відсутні тематичні хворі, або хворі з такою патологією в даній місцевості не зустрічаються взагалі (глибокі мікози, лейшманіоз, лепра, тропічні дерматози тощо), на практичних заняттях, поряд із навчальними таблицями, муляжами та атласами, активно використовуються технічні засоби навчання, зокрема графопроєктори, діaproєктори, а в останні роки і комп'ютер. Раціональне застосування технічних засобів навчання під час лекцій та практичних занять дає можливість здійснювати

комплексну передачу інформації, задіявши при цьому максимальну можливу кількість органів відчуття і навіть резерви підсвідомості студентів, що здобувають при цьому навички не тільки формально-логічного, а й образного способу мислення.

Для покращання самостійної підготовки студентів, в тому числі і іноземців, до практичних занять на кафедрі створено кабінет самостійної підготовки, який оснащений всіма навчально-методичними та наочними матеріалами, зокрема комплектами навчальних таблиць, муляжів, виставкою лікарських засобів тощо.

Для самостійної підготовки до занять іноземні студенти забезпечуються методичними вказівками, в яких подано перелік питань, що підлягають вивченню, зміст практичної роботи, необхідна для вивчення література. Для полегшення опанування іноземними студентами навчального матеріалу співробітниками кафедр шкірно-венеричних хвороб та іноземних мов БДМА видано "Російсько - українсько - латинсько - німецький словник дерматовенерологічних термінів" (139 с.), а також готуються до друку інші навчальні та навчально-методичні посібники.

Слід також зауважити, що викладачі кафедри шкірних та венеричних хвороб надають значну консультативну допомогу іноземним студентам у вивченні предмета, здійснюючи консультації як у спеціально виділені для цього дні тижня, так і в суботні дні.

Результати опитування студентів та спостереження кафедри свідчать, що така методика викладання предмета сприяє ефективному засвоєнню іноземними студентами програмного матеріалу з шкірних та венеричних хвороб.

Висновки. 1. При навчанні іноземних студентів викладачі повинні враховувати особливості мовної адаптації, рівень підготовки з базових клінічних дисциплін, а також психоемоційні особливості іноземних студентів.

2. Під час викладання предмета шкірних та венеричних хвороб іноземним студентам необхідно звертати увагу на особливості клініки та перебігу шкірних та венеричних захворювань в умовах жаркого та вологого клімату.

3. З метою оптимізації навчального процесу доцільним є широке застосування технічних засобів навчання, а також фотоілюстрованих наочних матеріалів.

Література

1. Дудченко М.О., Перепічка М.П., Денисенко О.І., Трефаненко С.П., Трутяк Л.М., Іринчин Г.В. Деякі аспекти викладання навчального матеріалу іноземним студентам на кафедрі дерматовенерології // Матер. навчально-методичної конф. "Шляхи оптимізації навчально-методичної роботи". Вип. V. - Чернівці, 1999. - С. 32-33.
2. Мешишен І.Ф., Григор'єва Н.П. Особливості викладання біохімії іноземним студентам // Матер. навчально-методичної конф. "Шляхи оптимізації навчально-методичної роботи". Вип. III. - Чернівці, 1997. - С. 51-52.
3. Сорокман Т.В. Оптимізація навчального процесу при проведенні практичних занять для іноземних студентів з пропедевтики дитячих хвороб // Матер. навчально-методичної конф. "Шляхи оптимізації навчально-методичної роботи". Вип. V. - Чернівці, 1999. - С. 87-88.
4. Balaban H., Alkayyaly A.S., Dandashly A. et al. Atlas of Dermatology and Venerology.- Aleppo University Publications: Academic Year, 1998-1999.-157p.
5. Pasricha J.S., Ramji Gupta. Illustrated Textbook of Dermatology.-New Delhi: Jaypee Brothers Medical Publishers (P) LTD, 1999.-177 p.
6. Rassner G. et coll. Atlas de dermatologie (avec diagnostics differentieles).-Medsa, Paris, 1985.-206 p.
7. Schaller K.F. Colour Atlas of Tropical Dermatology and Venerology.-Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 1994.-305 p.